

PROJE RAPORU: SICAKLIK KONTROLLÜ FAN DEVRESİ

1. AMAÇ

Ortam sıcaklığı belirli bir seviyeyi aştığında otomatik çalışan, **basit ve düşük maliyetli** bir fan devresi tasarlamak.

2. MALZEME LİSTESİ

NTC Termistör (10K), BC547 Transistör, 470Ω Direnç, 10KΩ Direnç, 9V Küçük DC Fan, Diyot (1N4007), 9V Pil Güç Kaynağı, kapasitör (100nF), Breadboard, Bağlantı Kabloları

3. ELEMAN TANITIMLARI

3.1. NTC Termistör (10kΩ)

- Sıcaklık arttıkça direnci **azalan** bir sensördür.
- 25°C'de 10kΩ, 50°C'de $\approx 3k\Omega$ direnç gösterir.

3.2. BC547 Transistör (NPN)

- Düşük güçlü anahtarlama için idealdir.
- Base** gerilimi $\approx 0.7V$ 'da ilettime geçer.

3.3. Dirençler

- 10kΩ (R1)**: NTC ile gerilim bölücü oluşturur.
- 470Ω (R2)**: LED akımını sınırlar.

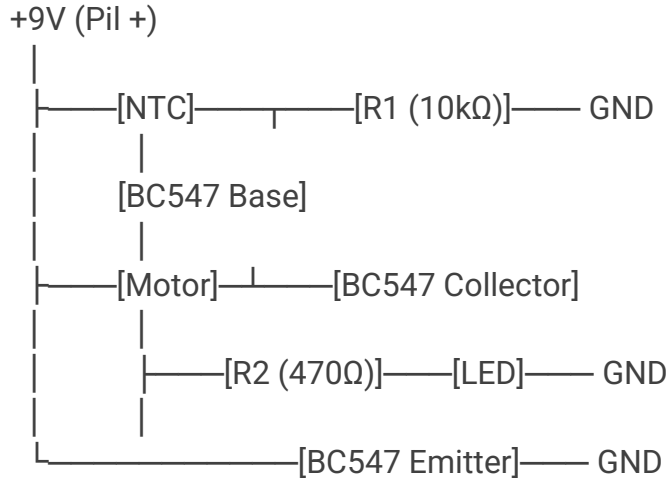
3.4. 1N4007 Diyot

- Motor kapatıldığında oluşan **ters emf** akımını engeller.

3.5. 100nF Kapasitör

- Pil hattındaki gürültüyü filtreler.

4. DEVRE ŞEMASI

Bağlantılar:

- **NTC** ve **10kΩ direnç** seri bağlanır.
- **BC547 base'i** NTC-direnç bağlantı noktasına bağlıdır.
- **Motor** ve **LED**, transistörün **kollektör** ucuna bağlanır.
- **1N4007 diyot**, motor paralelinde ters polaritede yerleştirilir.

5. ÇALIŞMA PRENSİBİ

5.1. Sıcaklık Algılama

- NTC + R1 (10kΩ) gerilim bölücü devresi, sıcaklığa bağlı gerilim üretir.
- Sıcaklık artarsa → NTC direnci düşer → Base gerilimi artar.

5.2. Transistör Tetikleme

- Base gerilimi $\approx 0.7V$ 'u aşınca transistör ilettime geçer.
- Motor ve LED devresi tamamlanır → Fan çalışır, LED yanar.

5.3. Soğuk Ortam Davranışı

- NTC direnci yüksek → Base gerilimi $< 0.7V$ → Transistör kapalı → Fan durur.

6. TEST VE AYARLAMALAR

1. Eşik Sıcaklık Ayarı:

- R2 (470Ω) direnci değiştirilerek fanın çalışma sıcaklığı ayarlanır.
- **Örnek:** R2 = 1kΩ → Fan 24°C'de çalışır, R2 = 220Ω → Fan 53°C'de çalışır.
- **Not:** R2 470Ω iken 34°C'de çalışır.

2. Test Adımları:

- NTC termistörü elinizle ısıtın → Fanın çalıştığını gözlemleyin.
- Sıcaklık düşünce fanın durduğunu kontrol edin.

Hazırlayanlar:

Yunus Emre Tokmakçı
220111044

Metehan Özyürek
24011088

İsmail Orhan
23011081